

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XXVIII. In eadem, 17. Aprilis 1654. Probato iure parochiæ, & quod bona sint sita intra limites parochiæ, danda est parocho manutentio in possessione percipiendi decimas, quamuisageretur de ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

text. in cap. ex parte il primo de Decim. vbi Abb. n. 3. Anch. num. 2. qui considerant quod alias Parochus omnibus decimis priuari possit, Modern. de iur. Abb. tom. 1. disput. 15. quest. 18. num. 3. Barbof. de iur. Eccles. lib. 3. cap. 26. §. 3. sub num. 46. Rota decis. 493. sub n. 1. par. 4. recent. & ita in specie declaratur in dd. decis. Seraph. 827. num. 6. & seq. & in alia Penia 1272. & etiam admittitur in alia decis. 936. num. 5. à qua, & ab aliis receditur in dicta dec. 1090. eiusdem Penia.

Nec ancipites reddiderunt Dominos Testes pro parte Monachorum examinati in eorum Summar. num. 1. deponentes locum Villaricæ fuisse aliquando locum, & Beneficium Curatum de per se, eiusque Ecclesiam Monasterio vnitam, & Monachos ratione huiusmodi vnionis integram decimam exigere, & Rectores, Capitulum, & Beneficiatos ab incolis in eodem Oppido laborantibus solam medietatem ratione Campanæ, vt ipsi aiunt, percipere. Quoniam huic obiecto plene satisfaciunt decisio super Remissoria 26. Iunij præteriti à §. Paruifacienda, quia Testes non probant Parochialitatis requilita de quibus concludenter deponere deberent cum Rectores, Capitulum, & beneficiati iustificent esse locum intra limites suæ Parochiæ & ratione situs bonorum decimam prædialem de omnibus fructibus tam ab incolis Sancti Ascensij, quam ab aliis, & præcipue à Monasterio, & Monachis percipere, & Regulare enim est quod se fundans in Parochialitate debet illam concludenter probare cum ex iuris præsumptione Beneficia simplicia præsumantur, Barbof. de Parochis part. 7. cap. 1. n. 36. Rota decis. 258. num. 5. & seq. part. 1. recent. & coram san. mem. Greg. XV. decis. 387. n. 4. & seq.

Vltra quod Testes vniformiter deponunt de præterito, & de auditu, nec potest iustificari ex certa scientia ante vnionem, fundantque perceptionem decimarum à Monachis in Bulla vnionis, ex qua, & sententia Executoris constat de contrario, vt dictum est in vtraque decisione, proindeque tanquam de auditu nihil probant, cap. ex literis de testib. cum aliis per Farinac. eodem tract. quest. 69. n. 1. & seqq.

Præterea circa assertum ius Monachorum percipiendi decimas in dicto loco Villaricæ, cessat quævis difficultas ex obseruantia contraria, cum à Rectoribus, Capitulo, & Beneficiatis probata fuerit ipsorum quasi possessio exigendi decimas ab immemorabili etiam ex bonis Villaricæ, vt in decisione que videtur, §. Et harum decimarum, & §. Verum quia in fine, & hinc bene inferitur ad existentiam eiusdem loci intra Parochiæ Sancti Ascensij limites, Butr. in cap. 1. num. 15. in fine de Relig. domib. Menoch. de præsumpt. præf. 69. num. 13. lib. 6. Rota decis. 718. num. 5. part. 2. recent. & In nihilo resistens sententiis latis, cum earum effectus non probetur, Rota decis. 172. num. 5. part. 5. dec. 24. num. 12. part. 7. rec. Et illæ tanquam inter alios, & in diuersis causis Rectores, Capitulum, & Beneficiatos non afficiunt, vt in alia decisione, §. Ad obiectum deductum ex sententiis.

Et nihili faciendum, quod decima non sit debita nisi in quantitate quinquagesimæ, & de certis bonis iuxta solitum. Tum quia ex Testibus Rectorum, Capituli, & Beneficiatorum illam integraliter solutam fuisse apparet, tum etiam quia dum bona diuerso tempore acquisita fuerunt, etiam non docto de requisitis, siue ad inmemorabilem, siue ad præscriptionem 40. annorum necessariis nunquam pro certa dumtaxat rata soluendi consuetudo induci potest. Rebuff. de decim. quest. 13. num. 53. & 69.

Rota decis. 441. num. 2. in fine part. 2. decis. 23. num. 1. part. 6. recent.

Non vrget iterum obiecta nullitas examinis Testium Rectorum, Capituli, & Beneficiatorum desumpta ex defectu in Ordinario Iurisdictionis, quam Monachi declinarunt tanquam exempti. Nam obiectum hoc tollitur ex responsionibus datis in alia decisione, §. Nec officit. Atque etiam deducitur validitas examinis ex præcedenti Nuntij Apostolici remissione ad eundem Ordinarium, cuius iurisdic-tio tali remissione, & aut fuit confirmata, aut concessa ab ipso Nuntio tanquam Iudice exemptorum, qui potest alios subdelegare, iuxta reg. text. in l. à Iudice, vbi glos. & Doct. C. de iudic. Chok. de iurisd. Ordin. in exempt. part. 2. q. 14. per tot.

Minus asserta Concordia turbat, quia non exhibetur, & Testes super eius admissione examinati, cum sint de auditu, & de eius existentia, tenore, substantia, & qualitatibus non deponant reiiciendi veniunt, vt in prima decisione, §. Verum in presenti, quapropter nullum constitui potest fundamentum in decis. 461. part. 4. rec. quia ibi, vt in n. 6. de Concordia per publicum documentum constabat.

Demum nec vis fieri potest in dictæ Concordiæ confirmatione, quia ista illius tenorem non continet, & instante Monasterio emanauit, & ad Instrumentum se refert, vt propterea non operetur nisi idem Instrumentum exhibeatur. Rota in Mindonien. Parochialis 3. Martij 1653. §. Qua stante, coram Me, cum aliis in prima decis. à §. ultra quod.

Cæterum quoad reliqua in hodierna disputatione per Monachos readducta Domini cum eiusdem primæ decisionis responsionibus sine vlla difficultate transierunt.

Atque ita vtraque, &c.

R. P. D. ZARATE

Calagurritana Decimarum Sancti
Ascensij & Daualillo,

Veneris 17. Aprilis 1654.

Ad cap. 101. part. 1.

ARGVMENTVM.

PROBATO iure Parochiæ, & quod bona sint sita intra limites Parochiæ, danda est manutentio Parocho in perceptione Decimarum, non obstante quod agatur de Monachis allegantibus communicacionem priuilegiorum cum aliis Religiosis exemptis, quæ non suffragatur, si in concessione facta non fuerit expressa mentio Decimarum cum derogatione cap. nuper de Decimis. Et propterea confirmatio Pontificia facta in forma communi, non suffragatur Monasterio; Nec sufficiunt Lauda antiquissima Monachis fauorabilia, si in contrarium adit temporis immemorialis obseruantia.

SVMMA

S V M M A R I V M.

- 1 Ecclesiam esse Parochialem ex quibus probetur.
- 2 Ex quibus arguatur Ecclesiam esse intra limites Parochie.
- 3 Parochus habet intentionem fundatam in tota Diocesi pro Decimarum perceptione.
- 4 Et hoc procedit siue agatur de grossis siue de minutis Decimis.
- 5 Idem dicendum est de Primitiis.
- 6 Ad effectum manutentionis sufficit probare unicam solutionem.
- 7 Consuetudinem aut præscriptionem allegans debet illam probare cum suis requisitis, & num. 9.
- 8 Communicatio privilegiorum, Religiosis non suffragatur quoad exemptionem Decimarum, nisi facta fuerit in forma specifica, & cum derogatione cap. nuper de Decim. & n. 20.
- 9 Vide supra num. 7.
- 10 Testibus habentibus pro se iuris assistentiam, & deponentibus super affirmativa, maior fides est adhibenda.
- 11 Immemoralis, ne quidem umbram contrarij actus admittit.
- 12 Ad probandam consuetudinem non soluendi probanda est petitio cum denegatione.
- 13 Parochus lite pendente manutenendus est donec exclusus fuerit per tres sententias conformes.
- 14 Continuatur materia numeri præcedentis.
- 15 Quando allegatur instrumentum fuisse perditum, quomodo super illius tenore Testes deponere debeant.
- 16 Concordia est stricti iuris, & ad futura regulariter non extenditur.
- 17 Quando facultates exemptorum à Decimis sunt ita notabiliter auctæ, ut absorbeant necessariam Parochi sustentationem, tunc concordia non comprehendit futuras acquisitiones.
- 18 Extractus instrumenti informiter factus fidem non facit.
- 19 Confirmatio relativa ad aliquod Instrumentum non debet attendi quando illud Instrumentum non exhibetur.
- 20 Libri Monasterij non faciunt fidem in præiudicium Parochi.
- 22 Quamvis bona Decimis supposita transeant ad aliam Ecclesiam, Decima tamen debentur Parocho.
- 23 Lista seu descriptio, non probat negativam quoad ea quæ in illa non describuntur.
- 24 Instrumenta informia, & ab ipso Monasterij Archiivo desumpta fidem non merentur.
- 25 Lauda & sententia antiquissima censentur abrogata per contrarium usum durante tempore immemoriali.

D E C I S I O XXVIII.

Rectoribus, Capitulo, & Beneficiatis Ecclesiæ Sancti Ascensij, & Daulillo ex vna, prætendentibus manutentionem in quasi possessione exigendi integram Decimam magnam, & minutam, nec non Primitias de quadraginta vno, iuxta quantitatem consuetudine taxatam de omnibus bonis intra limites suæ Parochiæ sitis, & Monasterio, ac Monachis Beatæ Mariæ de Estrella ex altera disceptantibus super manutentione in quasi possessione soluendi ratione Decimarum vnum de quinquaginta duntaxat de tritico, vino, & hordeo, & in quasi possessione totalis exemptionis à Decima ref-

pectu bonorum in loco de Villaricca, vinearum del Campo, ac Situs Cerrado nuncupatis, necnon etiam respectu Primitiarum; ac per appellationem deuoluta causa ad hoc Sacrum Rotæ Auditorium, & mihi commissæ, dedi dubium; An, cui, & quomodo sit danda manutentio, & die 16. Ianuarij præteriti Domini mandarunt, vt bonum ius etiam ad effectum manutentionis inspiceretur. Hodiequæ de bono iure Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum etiam ad huiusmodi effectum constare dixerunt.

Siquidem dictam Ecclesiam S. Ascensij Parochialem esse ostenditur ex depositionibus Testium in Curia examinatorum deponentium de requisitis ad Parochialitatem, iuxta gloss. in verb. impendat, in Clem. dudum, de sepult. vbi Imol. num. 32. Barbol. de iur. Ecclesiast. lib. 1. cap. 20. num. 18. Rota coram Mantico. dec. 48. n. 5. decif. 228. n. 4. part. 2. decif. 380. n. 13. & 15. part. 5. recent. in Placentina, seu Abulen. decimarum 23. Iunij 1642. in fine, coram R. P. D. meo Bichio. Potissime concurrentibus ex parte Monachorum solutione, & ex parte Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum perceptione Decimarum, quæ intra Parochialis Ecclesiæ præferunt, & contra non habentes Curam, prout sunt Monachi sufficienter fundant intentionem Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum; cap. fin. de Parochis, cap. cum contingat, vbi Abb. n. 8. de Decim. Rota decif. 111. num. 15. decif. 143. n. 16. coram Comitulo; & comprobatur in Vercellen. decimarum 13. Novembris 1645. ac 31. Maij 1647. coram R. P. D. meo Cerro.

Ex eisdem pariter Testibus, ac alijs aperitur Monasterium, & omnia eius bona, & præsertim illa Villaricæ esse intra eiusdem Ecclesiæ limites, quam probationem ad effectum situationis concludentem esse habetur in cap. cum causam, in fine, de probat. Rota in recent. decif. 261. num. 4. & seq. part. 1. coram Buratto decif. 578. n. 6. in dicta Placentina, seu Abulen. decimarum, 23. Iunij 1642. §. Imò, coram R. P. D. meo Bichio, in Beneuentana iurisdictionis 13. Maij 1652. §. Verum etiam, & 27. Ianuarij 1655. in princip. coram Me.

Et prædicta confirmantur ex replicata confessione Monachorum, qui in hoc iudicio cum hac Parochialitatis qualitate conueniunt nunquam negantur, quin ipsimet cum eadem qualitate Decimas soluisse docent vsque de anno 1430. & anno 1465. obtinuisse præteritam confirmationem Apostolicam assertæ concordie super huiusmodi decimis ostendunt. Regula enim generalis est, quod propria confessio in iudicio omne probationum genus superat contra ipsos confitentes; l. cum te 9. C. de probat. cum à Maire 14. C. de rei vendic. l. generaliter 13. C. de non num. pecun. cap. per tuas 10. de probat. Rota in Melunitana mercium 22. Maij 1648. §. Et hanc veritatem, coram bon. mem. Arguelles. Eademque deducitur ex Testibus per eosdem examinatis in antecedenti instantia, de quorum singulis in Summa Beneficiatorum à num. 8. vsque ad 12. Nec in dubium reuocari potest, dum Monachi à solutione Decimarum exemptionem prætendunt, cum inde per necessarium antecessum fateantur Ecclesiam esse Parochialem reperiri, & Decimas de iure communis exemptione cessante ad illos spectare. Purpur. conf. 466. n. 17. Ricc. in praxi ref. 43. n. 1. p. 2. Rota decif. 207. num. 2. & 3. p. 2. diuers. dec. 655. n. 1. in fin. p. 3. recent. in Treuer. decimar. 17. Maij 1628. coram R. P. D. meo Decano. Maxime cum non doceatur sub eodem Territorio de existentia alterius Ecclesiæ, in qua

cura animarum exerceatur; sed potius dicti Testes Beneficiatorum in Curia examinati *Summ. n. 5.* deponunt vnicam prædictam Ecclesiam S. Ascensij, & Daualillo existere, vnde ex eis, & alijs Testibus de Partibus comprobata remanet situatio bonorum intra fines eiusdem Parochiæ, quamvis isti deponant intra terminum & territorium S. Ascensij, quia à terminis, & territorio temporali optimè arguitur ad spirituales terminos Parochiæ, quando vnica tantum adest in loco, vel non probatur plures adesse, *Text. in l. nulli vers. quod si in vico, vbi gloss. Bald. n. 13. C. de Episc. Butr. in cap. 1. n. 15. de relig. domib. Franc. Marc. dec. 352. per totam, par. 2. Rota coram Coccin. dec. 454. n. 4. decif. 204. num. 1. in fine cum seq. par. 2. recent.* Præsertim cum iidem Testes identitatem huiusmodi ingenuè explicent profiten- tes idem esse terminos, & decimatorium S. Ascensij, ac asserentes bona ista in termino, & iurisdictione S. Ascensij, & sub illius Campana, & Decimatorio quod præfert terminos Parochiæ, quæ Campa- nam, & Decimatorium habet.

3 Atque ex ijs certum est dictos Rectores, Capi- tulum, & Beneficiatos curam exercentes habere iuris assententiam pro exactione Decimæ in toto Parochia territorio; *cap. cum contingat. cap. cum in tua, de Decim. cap. fin. de resist. spoliati. in 6. Modern. Auenionens. q. Benefic. cap. 104. n. 1. & 3. Rota coram san. mem. Greg. XV. decif. 449. n. 1. & coram Seraph. decif. 802. num. 1. in Craconien. dismembrationis Deci- marum, 3. Iulij 1656. coram Reuerend. Tarraconen. in Craconien. Decim. 23. Iann. 1651. in princip. coram eodem, in Craconien. Decim. 15. Maij 1651. §. Habito siquidem, coram R. P. D. meo Bichio, in Pampilon. Decimarum, 26. Aprilis 1652. §. His positis coram eodem, & in Craconien. decimarum, 24. Ianuarij præ- teriti in principio, coram R. P. D. meo Verospio. † Et cum ex hac iuris assententia eis Decima profici- catur eam integram, & non in parte comparare de- bent de omnibus pforus fructibus tam maioribus, qui in Decima grossa recensentur, quàm reliquis, qui in Decima minuta comprehenduntur, *cap. com- missum, cap. peruenit, cap. ex transmissa, cap. non est, de Decim. Barbol. de iur. Ecclesiast. lib. 1. cap. 20. n. 47. & lib. 3. cap. 26. §. 1. num. 40. & 41. monet. & de Decim. cap. 6. num. 48. Rota in recent. part. 1. decif. 469. num. 1. decif. 540. num. 4. & decif. 541. num. 1. part. 2. in Placentina Decimarum, 28. Maij 1646. §. Circa verò, coram R. P. D. meo Melio, in Pampilonen. Decim. de Turbil. 1. Iulij 1648. coram R. P. D. meo Celso.**

† Idque protenditur etiam ad primitias pariter Ec- clesiæ Parochiali debitas, pro quibus Parochus fundat intentionem suam ad quantitatem consue- tudine taxatam, quæ in loco probatur ex Testibus Beneficiatorum esse vnum de quadraginta, *dist. cap. cum contingat, cap. tua de Decim. Rebuff. de Decim. q. 7. n. 3. Barbol. de iur. Ecclesiast. lib. 3. cap. 25. n. 8. & 9. Gratian. discept. forens. c. 425. n. 42. Boer. dec. 276. num. 5. ad med. Rot. decif. 480. n. 1. p. 1. decif. 261. num. etiam 1. part. 6. & decif. 292. n. 1. & 2. part. 7. recent.*

Et harum Decimarum, & Primitiarum solutio hodie à Monachis difficilior evitari potest, cum Rectores, Capitulum, & Beneficiati ab immemo- rabili sint in possessione illas integras percipiendi ab omnibus alijs Parochianis, pedum de vino, hor- deo, & tritico, sed & de alijs speciebus, & signan- ter de bonis de Villaricca à Monachis possessis, † quod eis non solum suffragatur ad effectum manu- tentionis pro qua obtinenda vnica Decimarum, & Primitiarum solutio sufficeret; Ripa in cap. cum Ec- clesia Sutrina, num. 54. de caus. possess. & propriet. Rota

decif. 422. n. 3. part. 1. divers. dec. 44. sub num. 4. part. 4. recent. in d. Placentina, seu Abulen. Decimarum 23. Iulij 1652. §. Quia testes, coram R. P. D. meo Bichio, verum etiam ad illorum bonum ius deducendum in petitorio, ex eo quia immemorabilis semper opti- mum, & absolutissimum titulum ostendit: *cap. su- per quibusdam, §. Præterea, & ibi gloss. verb. non extat memoria, de verb. signif. Rota coram Butatto dec. 673. num. 5. apud Merlin. decif. 795. num. 14. in allegata Placentina, seu Abulen. d. §. Quia testes in fine, & in Viennen. unionis 24. Novembris 1649. in fine, coram bon mem. Arguelles.*

Nec allegatam exemptionem ratione Primitia- rum Monachi elicere valent ex Privilegijs, vel Te- stibus. Nam Privilegium non extat, & de huius- modi primitiis Testes non deponunt cum requisi- tis ad consuetudinem contrariam, & præscriptio- nem necessarijs, quæ tamen in specie probanda esset; *Surd. conf. 526. num. 16. Giouagn. respons. 94. n. 14. lib. 1. Rota decif. 799. in fine part. 1. divers. & co- ram Caualer. decif. 172. n. 5. decif. 637. num. 13. Imò in indiuiduo Staiban. iun. resolut. 98. num. 102. Rota coram Duran. decif. 453. num. 2. Et in hisce materijs viget axioma, tantum præscriptum quantum possessum; Castro Pal. in suo oper. moral. tom. 2. tract. 10. dist. vnic. punct. 19. num. 6. circa fin. Gratian. discept. Forens. cap. 425. num. 1. & segg. & num. 17. Rota decif. 333. n. 16. & decif. 402. num. 4. part. 5. recent.*

Minusque exemptionem prætereendere possunt ra- tione Decimarum, & illarum quotæ modo supra explicato ex eodem, videlicet, defectu privilegij, & probationis. Privilegia enim huiusmodi ordinis fuerunt aliàs ad hunc effectum exemptionis discuf- sa, & reiecta in hoc Tribunali in Valentina decima- rum 28. Novembris 1603. coram Lancellotto, de qua Marchesan. de commiss. part. 1. fol. 639. & in Toletana decimarum 28. Ianuarij 1650. coram Reuerendiss. Tarraconen. † Et meritò quia nec Privilegia com- municata per san. mem. Clementem VIII. omnibus Monasterijs Sancti Hieronymi suffragantur, cum in eis requiratur expressa derogatio *cap. nuper de Decim. ex quo illud emanaverit in Concilio gene- rali Lateranen. sub Innocentio III. Rota coram Caualer. decif. 229. num. 3. & decif. 247. num. 10. penes Coccin. decif. 279. n. 6. in Hispanen. Decimarum 27. Iulij 1644. coram Eminentiss. Corrado, in Hispanen. decimarum 15. Februarij 1647. §. Quia cum non appa- reat, coram R. P. D. meo Melio, & in dicta Toletana Decimarum 28. Ianuarij 1650. §. Nec pariter coram Reuerendissimo. Tarraconen. Nec generalis, nec generalissima derogatio sufficit ad tradita per Ar- chidiacon. in cap. 1. num. 2. vers. vel dic planius de constit. in 6. Rota in Hispanen. decimarum de Baraona 16. Martij 1646. §. Non obstant privilegia, coram R. P. D. meo Cerro, & tamen communicatio Privile- giorum exemptionem à Decimis non comprehen- dit, nisi in indiuiduo de Decimis ratione Paro- chie debitis mentio facta fuerit. Tamburin. de iurisdict. Abbat. tom. 1. disputat. 15. quest. 18. num. 34. & segg. Rota in dicta Valentina Decimarum apud Marchesan. n. 2. & segg. coram Caualer. dec. 247. n. 10. & in citata Toletana decimarum, §. Aut dicta Monial.*

Neque etiam fundamentum aliquod constituere possunt in præsentia consuetudine immemorabili, seu præscriptione, vel quia requisita Gloss. in cap. 1. de præscript. in 6. desiderantur. Rota coram Seraph. decif. 102. n. 1. san. mem. Greg. XV. decif. 196. n. 1. Merlin. decif. 532. num. 16. in Placentina, seu Abulen. decimarum 12. Decemb 1650. in princip. coram R. P. D. meo Celso, in Leodien. decimarum 22. Aprilis 1652. §.

Hinc

Hinc resultat, coram R.P.D. meo Meltio, in d. Beneventana iurisdictionis 13. Maij 1652. §. Nec magis, coram Me: vel etiam quia cessat cum detur principium erectionis Monasterij in summa paupertate, & allegatur titulus concordie per Monachos, qui immemorabilem destruit, Rota coram Buratto dec. 551. n. 1. vbi Add. num. 11. & plenè in Hispanen. Decimarum 15. Februar. 1647. coram R.P.D. meo Meltio §. quia natura. † Vel quia per Rectores, Capitulum, & Beneficiatos dantur Testes, quorum fidei magis inharendum, tum propter iuris assistentiam, las. conf. 163. n. 2. vol. 2. Paris. conf. 88. n. 23. vol. 3. Rot. coram Mantic. dec. 366. n. 6. penes Seraph. dec. 1135. n. 4. apud san. mem. Greg. XV. dec. 51. n. 2. in dicta Hispanen. Decimarum 27. Iunij 1644. §. quia sunt, coram Eminentiss. Corrado, & in dicta Beneventana decimarum 8. Maij 1649. §. eoque magis, coram Eminentiss. Tarraconen. Tum quia deponunt super affirmatiua solutionis, Felin. in cap. nostra, num. 4. de testib. Paris. conf. 67. num. 117. tom. 3. Alex. conf. 169. num. 12. lib. 5. Rota coram Seraph. decif. 607. num. 2. coram Buratto decif. 572. num. 14. apud san. mem. Gregor. XV. decif. 449. num. 3. penes Merlin. decif. 97. num. 4. & 5. Et demùm de facto proprio, Gabr. de testib. concl. 4. num. 7. Rota penes Cæs. de Grass. dec. 5. n. 4. §. 6. de testibus, san. mem. Greg. XV. decif. 351. num. 11. decif. 521. num. 2. & apud Merlin. decif. 714. num. 19. & expressè in medium afferunt continuatam possessionem in percipiendo Decimas etiam aliarum specierum, ac fructuum omnium de bonis præcipue Villariæ, † cum tamen immemorabilis nec etiam ymbram contrarij actus admittat, Adden. ad san. mem. Greg. XV. decif. 298. n. 13. cum aliis congestis in d. Beneventana iurisdictionis 27. Ianuarij 1653. §. Immemorabilis, coram Me. Et exposcat depositiones testium qui deponant nihil actum fuisse in contrarium, quin ipsi scirent, Modern. Auenion. q. benef. d. c. 104. n. 13. Rota dec. 274. n. 3. dec. 324. n. 13. p. 1. recent. in allegata Pampilonen. decimarum de Vsurbil. 1. Iulij 1648. §. Tum etiam, coram R.P.D. meo Celso.

12. Et insuper pro præscriptione Testes non probant (provt requireretur) Capitulum, Rectores, & Beneficiatos petiisse totius Decimæ solutionem, Monachosque recusasse, & præsentiam quotam solum soluisse, & Capitulum, Rectores, & Beneficiatos acquiescisse, Rota decif. 469. num. 2. part. 1. decif. 265. n. 36. part. 5. decif. 23. num. 4. & seq. part. 6. rec. in Hispanen. Decimarum 25. Iunij 1649. coram R.P.D. meo Bichio in dicta Beneventana Decimarum 8. Martij 1649. ac Sancti Severini Decimarum 14. Ianuarij 1650. §. Nec quidquam, coram Reuerendiss. Tarraconen. & in Leodien. Decimarum 16. Iunij 1651. & 22. Aprilis 1652. coram R.P.D. meo Meltio. Nec etiam probari potest scientia, & patientia Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum (quicquid de ea conentur dicere Monachorum Testes) quia deficiunt in ratione, dum nunquam affirmant deferentes Decimas ad horreum Capituli sermonem habuisse cum Rectoribus, & Beneficiatis, cisque quidquam de tali præsentia quota indicasse, Imò extat consuetudo, quod ipsi Parochiani deferunt Decimas ad horreum Capituli, illasque assignant Assistenti, qui nulla facta mensuratione solum scribit quantitatem, quam quilibet deferens asserit, secundum quam consuetudinem nuper etiam fuit iudicatum in Tribunali Ordinarij, liberando Parochianos à præsentione Promotoris fiscalis prætendentis decimas in futurum mensurandas ne præiudicaretur Ecclesiæ, vt in probationibus, & sententia per Rectores, & Beneficiatos exhibitis Summ. num. 15.

scientia enim est, quæ per certum, vel alium modum euidenter quaeritur, l. 2. §. quod observari, C. de iureiuran. per calumniam dand. Menoch. de præsumpt. lib. 1. quest. 7. num. 56. & lib. 6. præsumpt. 94. num. 20. vt ex actibus gestis absentibus Rectoribus, & Beneficiatis cum aliis, & maxime in Monasterio, & ab ipsismet Monachis, in quibus videntur depositiones Testium Monachorum fundari, non bene inferatur ad illorum scientiam in hac re præiudicari. Rota in dicta Hispanen. Decimarum 27. Iunij 1644. §. Nec vllibi, coram Eminent. D. Cardinale Corrado.

Præterea auxilio præscriptionis, vel immemorabilis Monachi destituti reperiuntur, cum neutra remaneat approbata per tres sententias conformes, quibus cessantibus bonum ius Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum etiam ad effectum Manutentionis non excluditur, Marefcott. var. resolut. lib. 1. cap. 11. num. 6. 7. & 8. Rota post Modern. de mam. decif. 197. num. 2. decif. 273. num. 1. part. 2. recent. in dicta Hispanen. Decimarum 15. Februarij 1647. §. vnde, coram R.P.D. meo Meltio, in allegata Beneventana iurisdictionis 27. Ianuarij 1653. §. Præterea, coram Me.

Nec turbare debet, quod Rota aliquando tenuerit actum non solutionis negantium probari posse absque eo quod petitio vel acquiescentia creditoris intercedat, hoc enim intelligendum alio concurrente certo, & claro titulo, vt respondetur in præcitata Toletana Decimarum 28. Ianuarij 1650. §. Et licet, coram Reuerendiss. Tarraconen. Nam alius regulariter cum solo titulo apto ad præscribendum hæc requiruntur ex supra deductis.

Verum in præsentī Monachi nullum exhibent titulum, cum hæc Priuilegia, & immemorabilis deficiant vt fuit demonstratum, & asserta concordia non meretur allegari cum non exhibeatur, et licet deperditam asserant Testes ad illam probationem inducti, non veniunt attendendi, quia sunt tantum de auditu, cap. licet ex quadam, vbi Doct. omnes de test. Rot. dec. 4. n. 5. dec. 498. n. 4. & dec. 567. num. etiam 4. coram Buratto; Et nihilominus non solum de illius præcedenti existentia, & subsequens amissione deponere debent sed etiam de eius testore, substantia, & qualitatibus, ad hoc, vt cognoscere possit, an sit valida & attendenda. Et insuper debent esse legales, integri, & periti, cap. cum olim. vbi gloss. vers. sine reprehensione. Abb. num. 8. Butt. n. 3. & seqq. & num. 11. de priuileg. Butt. in auth. si quis aliquo num. 6. C. de eden. Surd. conf. 109. à num. 13. & conf. 144. per tot. Larrea dec. Granat. 56. num. 4. conf. quod maxime. In hac præsentim materia, in qua solemnitates nedum in ordine ad scripturam, sed etiam ad concordiam super iure Ecclesiæ necessæ sunt, etiam si cum alia Ecclesia emanet, Quærant. in Summ. Bull. verb. alienatio num. 15. Piazzi in prax. Episc. part. 2. cap. 5. num. 30. Gratian. discept. forens. cap. 517. num. 9. Rota Coram Merlin. decif. 826. num. 1. vers. etiam si. Insuper cum non ostendatur de quibus Decimis hæc asserta concordia loquatur, vtique ad Decimas tunc temporis debitas referenda esset, & non ad omnes, quæ ex bonis postea acquisitis, vel acquirendis præcipue Parochianis, ex quibus Decimæ, & Primitiæ antea integre præstabantur, essent persolueandæ; † Concordia enim stricti iuris est, neque ad futura regulariter extenditur, Text. in l. si de certa, vbi Butt. num. 1. & 6. C. de transact. l. Rutilia, ibi gloss. in verb. tunc fuit, ff. de contrahen. emp. Boët. decif. 147. n. 1. Dec. conf. 379. num. 11. vers. Primo ergo, Paris. conf. 57. num. 16.

n.16.col.3. *Surd. conf. 418. n.22. Rot. coram san. mem. Greg. XV. dec. 158. n.1. Cavalier. dec. 172. n.7. & 8. in rec. part. 2. dec. 362. n.5. & in Bonon. fideicommissi 28. Martij 1650. in princip. coram R. P. D. meo Celso.*

17 Et quando dicta concordia reperiretur, eademque solemnitas, & omnino valida exhiberetur, & ius futurum explicitè comprehenderet, tamen cum exemptio, quæ ab initio levis præiudicij ob Monasterij paupertatem Capitulo, & Beneficiatis esse poterat, hodie apprimè auctis opibus ut depouunt Testes exprimentes valorem bonorum acquiritorum, & reddituum ingentis quantitatis, nimium onerosa euaderet, quia non superesset congrua Rectoribus, & Beneficiatis, ut propterea Monasterio suffragari non possit, *cap. suggestum, & cap. dilecti de decim. Rebuff. de decim. q. 14. n. 55. Rota dec. 65. num. 4. part. 2. diuers. decif. 659. num. 8. part. 2. recent. & in Cracouien. Decimarum 5. Ianuarij 1650. §. quia præterquam, coram R. P. D. meo Verospio.*

18 Nullo modo releuare assertam confirmationem Apostolicam eiusdem concordie Domini existimant, quia non deducitur nisi ex sumpto extracto ab Archiuo eiusdem Monasterij sine inspectione, & recognitione originalis, & ipsius Archiuij per Iudicem compulso, iuxta Text. in *cap. fin. de fid. Instrum. glof. in cap. Abbate 25. verb. fiat post med. vbi Panorm. de verb. significat. glof. in l. 2. verb. Iudice, ff. eodem, & in amb. si quis in aliquo, C. de eden. Gratian. discept. forens. cap. 577. n. 33. Afflict. decif. 273. in fine. Rota coram Buratto decif. 290. num. 1. & seq. in rec. p. 2. dec. 683. n. 1. in Vicen. Parochialis 20. Iunij 1650. & instrum. coram R. P. D. meo Bichio.*

19 Ultra quod cum ad instantiam Monasterij emanauerit non expresso tenore ipsius concordie, sed cum expressa relatione ad Instrumentum illius, & cum supposito ex narratiua supplicantium facto quod fuerit rite facta, & hæcenus pacificè obseruata, ac in alterius præiudicium non redundet, certè huiusmodi confirmatio vel nihil operatur, ipso relato non exhibito, *Auth. si quis C. de eden. l. 1. C. mand. Surd. conf. 5. num. 57. & in puncto de confirmatione locationis, de qua non constat, Rota decif. 171. n. 5. & seq. part. 4. tom. 2. recent. ac ipso supposito non iustificato, c. 2. de rescript. Gonzal. super 8. regul. Cancell. in annot. contra null. n. 228. cum seqq. Garz. de benef. part. 6. cap. 2. num. 22. Rota coram Buratto decif. 175. num. 1. & seq. vbi Add. num. 21. & seq. 20. & decif. 498. n. 2. part. 4. recent. † Vel tanquam concessa in forma communi, actus confirmati fines non egreditur, nullumque ius ex ea Monasterium in Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum præiudicium nascitur. Abb. in c. 1. n. 6. & cap. examinata n. 3. & 6. de confirmat. vtil. vel inutil. Paris. conf. 23. n. 8. lib. 1. Rebuff. in cap. cum super. num. 24. de caus. possess. & propriet. Gonzal. ad regul. 8. glof. 45. §. 1. num. 76. Marefcot. var. resolut. lib. 2. cap. 47. ante num. 1. & num. 2. vers. Et nihilominus. Rota coram Mantie. decif. 222. n. 1. & 2. Duran. dec. 146. n. 6. & seqq. Cavalier. dec. 385. n. 1. in rec. part. 4. tom. 3. dec. 552. n. 11. & 12. & p. 5. dec. 166. n. 5. dec. 226. n. 20. & 24. p. 7. in dicta Vicen. Parochialis 20. Iunij 1650. §. Instrumenta vers. imò aliqua, coram R. P. D. meo Bichio.*

20 Quemadmodum nec concordiam initam fuisse elicitur ex libris Capituli Calagurrutani & Calciatensis, in quibus legitur solutio quinquagesimæ partis, ultra quod enim istæ paritæ extractæ, & ad Rotam delatæ dicuntur sumptæ de sumpto, non autem illam, quæ ex ipsis libris extractæ fuere, nec de decima controuersa libri loquuntur, nec si loquerentur essent attendendi, cum contineant tantum

Decif. Rot. Rom.

assertionem eorundem Monachorum in relatione proprii redditus facta absentibus Rectoribus, & Beneficiatis. Respondetur quod ibi non habetur taxatiue huiusmodi summam fuisse receptam, sed potius in hac partis solutione bonum ius Capituli magis conuincitur ex traditis per Add. ad san. mem. Greg. XV. dec. 557. n. 11. Rota in dicta Pampil. Decimarum de Vsurbil. coram R. P. D. meo Celso, † præcipue cum ista Prædia ante eorum acquisitionem factam à Monachis essent decimabilia, & Incolæ Decimas integrè persoluerent; Vnde quando etiam prædia in alterius Ecclesiæ dominium transferunt, eorum Decimæ spectant ad eam Parochiam intra cuius fines sita sunt eadem prædia, & cui prius soluebantur. Text. loquens in specie de Regul. in cap. fin. §. Ceterum, de Decim. in 6. & post Gutierrez. & alios latè Valenzuel. conf. 46. n. 2. & seqq. Moner. de Decim. c. 5. §. 1. num. 18. & seq. Reuerend. Episcopus Eugubinus decif. 35. num. 3. Rota coram Millino decif. 393. num. 1. & seq.

Sicut nec merentur allegari paritæ vulgò Tazmie nuncupatæ, Decimas ad horreum Capituli delatas continentes, in quibus non leguntur annotatæ Decimæ aliorum fructuum à Monasterio delatæ, sed solum Decimæ vini, tritici, & hordei; quia non inde probatur negatiua illas non fuisse solutas quemadmodum solutas dicunt Testes, cum potuissent omitti descriptio, seu annotatio. Ruin. conf. 35. n. 19. lib. 1. Rota decif. 5. n. 4. p. 1. diuers. & in puncto librorum, ac computorum, coram Andrea decif. 32. n. 6. Buratt. decif. 10. n. 6. & Adden. ad decif. 120. num. 42.

Demum, nec Decimarum, & Primitiarum solutio euitari potest à Monachis ex bonis existentibus in territorio Villaricæ sub prætextu, quod Ecclesia eius loci esset Parochialis, & ad Monasterium in vim vnionis ius eorundem bonorum, & sic Decimæ peruenerint, veluti esse iudicatum non semel pro integra solutione Decimarum ad eius fauorem prætendunt, & per assertum laudum datum anno 1458. in Summ. Monachorum num. 1. & per aliud anni 1476. atque per sententiam anni 1479. Summ. Monachorum responsionis sub litera D. Ex eadem enim Bulla vnionis, & sententia exequutoris habetur Ecclesiam fuisse Ruralem, & sine cura, eundemque locum de Villaricæ esse intra limites Territorij, & Parochiæ Sancti Ascensij controuerti non potest. Sicuti nec reuocari potest in dubium, Rectores, & Beneficiatos ab immemorabili esse in possessione erigendi Decimas, & Primitias, quia optimè iustificatur ex prædictis.

Ad obiectum deductum ex sententia, & laudis, facilis est responsio, nedum quia à Rectoribus, & Beneficiatis impugnantur tanquam informia, & sumpta de sumpto à proprio Archiuo sine solemnitatibus, Caputaquen. dec. 41. n. 1. & 3. p. 1. Add. ad Buratt. dec. 667. n. 18. Rota in Tiburtina Castri S. Angeli 18. Iunij 1646. §. Accedit, vers. Archiuum, coram R. P. D. meo Meltio, & inter alios, & non cum eisdem Rectoribus, & Beneficiatis emanata. l. sepès, ff. de re iudic. & C. res inter alios acta, in rubr. & nigro. Purpur. conf. 367. n. 6. Seraph. dec. 1012. sub n. 1. Ac loquuntur de Decimis debitis ab aliis, non autem de Decimis ab ipsis Monachis soluendis eisdem Rectoribus, & Beneficiatis ratione Curæ, de quibus in præsentia agitur, laudum etenim anni 1458. datum legitur inter ipsos Monachos de Estrella, & Monachos S. Mariæ de Nagera per quendam Arbitratorem electum in controuersia super Decimis per ipsos Monachos de Nagera debitis. Laudum de anno 1476. est à quodam Iudice deputato ab ipso Priore, & Monachis,

E ac

ac Confilio, & Hominibus loci de Ormilleja super Decimis pecudum nulla facta expressione Parochialitatis, seu Curæ. Sententia demum anni 1574. est inter eosdem Monachos, & Clericos Beneficiatos, & Capitulum Oppidi de Verunuela super medietate Decimarum soluenda ab eisdem Clericis, necnon de Decimis per quendam Ioannem, & litis consortes ferentes in termino de Villaricca pariter sine ulla expressione Parochialitatis, & Curæ.

25 Verum quia eadem sententia, & lauda fundata sunt in falso supposito dictæ vnionis scilicet Ecclesiæ de Villarica vti Parochialis qualem non fuisse conuincit ipsamet proximè memorata Bulla vnionis, in qua exprimitur Ecclesiam vnitam fuisse Ruralem, & sine cura, quod replicatur in sententia executoris cum narratiua, quod ita ipsi executori constiterat ex informatione facta à Monachis executionem vnionis petentibus, adeo vt etiam si solemnitas, & antiquissima essent allegata lauda, & sententia, veritati non noceant, nec sint attendenda contra Rectores, & Beneficiatos, qui habent iuris assistentiam, & ab immemorabili sunt in possessione exigendi Decimas controuersas, vt in terminis laudi antiquissimi vltra sæcula fuit responsum in *Placentina Beneficij* 11. Maij 1646. §. non obstat sententia 23. Ianuarij 1647. §. Ratio resolutionis, coram Reuerendissimo Terracinen. cessante præcipue obseruantia. Imò contraria concurrente, cum iam Beneficiati, & Capitulum Sancti Ascensij, vt supra diximus, sint in possessione immemorabili exigendi Decimas, & Primitias etiam à Monachis ex huiusmodi bonis de Villarica. Rota decis. 48. n. 13. coram Millino in *Leodien. Decimarum* 23. Iunij 1653. §. Nec obstat in fine coram R.P.D. meo Cerro.

26 Nec officit nullitas examinis Testium Beneficiatorum coram Ordinario, ex qua Monachi tanquam exempti iurisdictionem declinauerint, quia constat examen emanasse præcedente remissione Causæ ad Ordinarium facta per reuerendissimum Nuncium ad quem Monachi appellarunt ratione eiusdem declinatoriæ, & exemptionis; & eius vigore ab ordinario prorogato termino probatorio de vtriusque Partis consensu, ex quibus illius iurisdictionis dicitur prorogata: cap. gratum 20. vbi gloss. in verb. recessum de offic. deleg. cap. sollicitudinem de appell. Rota coram sanct. mem. Gregor. XV. decis. 292. num. 1. vbi Add. n. 4. in *Auenionen. attentatorum* 10. Iunij 1648. §. Prætenso, coram R.P. D. meo Celso. Quinimò ex tot confessionibus Monachorum, de positionibus Testium in Curia, & aliis supra ponderatis certam, & indubitam Parochialitatis situationisque bonorum veritatem præferentibus optimè prædictorum aliorum Testium probatio coadiuuatur, Alex. in l. si duo Patroni, num. 7. ff. de in iur. iuran. Farinac. cum ibi citatis tractat. de testib. quest. 62. num. 335. Merlin. Pignatell. controuer. forens. cent. 2. cap. 29. num. 16. Rota decis. 314. num. 1. post 2. vol. consil. Farin. decis. 269. num. 5. & post Modern. de manut. decis. 315. num. 4. part. 5. recent.

Vnde ex his omnibus fuit resolutum constare de bono iure Capituli, Rectorum, & Beneficiatorum, eisque dandam esse manutentionem in quasi possessione percipiendi integram Decimam, & Primitias ex singulis dictis bonis Monasterij intra limites suæ Parochialis Ecclesiæ positæ, cum ipsorum quasi possessio iustificata remaneat, nedum ex generali exactione ab omnibus aliis Parochianis, sed speciali ab ipso Monasterio cui non exemptio, non immemorabilis, non præscriptio, non allegata concordia suffragatur, iuxta deducta in dicta *Leodien.*

Decimarum 27. Ianuarij, & 26. Iunij 1651. coram R. P. D. meo Meltio, & dicta die 23. Iunij 1653. coram R.P.D. meo Cerro.

Atque ita vtraque Parte acerrimè informante, &c.

R. P. D. MELTIO
Callien. Prioratus,

26. Iunij 1651.

Ad cap. 41. num. 16. part. 1.

ARGVMENTVM.

Quomodo probetur priuati aliquem fuisse suo beneficio per sententiam latam in contumaciam delinquentis, & ob talem sententiam potest quidem Beneficium impetrari, sed resoluibiliter; si enim reus intra annum compareat, illi beneficium restituendum est. Cessio sine superioris autoritate fieri potest per eum, qui per sententiam suo beneficio priuatus est; Vtrum possessori beneficij liceat aliquid dare ad redimendam vexationem.

SVMMARIVM.

- 1 *Litera Apostolica legitimum præbent titulum.*
- 2 *Priuatio Beneficij probatur per sententiam desuper latam, quæ habet pro se præsumptionem, maxime si ab ea non fuerit appellatum.*
- 3 *Priuatio realis resultat ex sententia in iudicium transacta quamuis non fuerit aduentum ad executionem facti.*
- 4 *In dubio omnis interpretatio sumenda est ad vitandam obreptionem.*
- 5 *Sententia lata in contumaciam delinquentis inducit vacationem.*
- 6 *Fallit si delinquens non compareat intra annum, iterum enim impetrari potest beneficium, sed impetratio resoluitur reo intra annum comparente.*
- 7 *Colligans si inris sui cessionem faciat alteri colligantiscetur illius bonum ius agnouisse.*
- 8 *Reo contumace intra annum reclamante debet illi beneficium restitui.*
- 9 *Legatus non potest admittere cessiones ad fauorem corfientis.*
- 10 *Confessio etiam implicita, sufficit in præiudicium corfientis.*
- 11 *Cessio facta ab eo qui fuerat priuatus beneficio per sententiam illi nocet, etiam si facta fuerit sine auctoritate Superioris.*
- 12 *Simonia non probatur nisi præcedat conuentio.*
- 13 *Qui aliquid dat ad redimendam vexationem, non periculosam agit, sed hoc in certis casibus licitum est.*
- 14 *Metus exacta requiritur probatio, illeque excluditur per præsentiam Cardinalis Legati.*
- 15 *Priuatio quomodo inducatur ex eo quod quis dimiserit habitum clericalem.*
- 16 *Possessori sufficit causam vincere propter non in actorem.*